

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

ФАКУЛТЕТ ПО ПЕДАГОГИКА

КАТЕДРА „СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА“

2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов 66; 073 / 88 55 01; info@swu.bg; www.swu.bg

ИНФОРМАЦИОНЕН ПАКЕТ

НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА

НАУЧНА ОБЛАСТ: **1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ**

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: **1.2. ПЕДАГОГИКА**

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА: **ИСТОРИЯ НА ПЕДАГОГИКАТА И БЪЛГАРСКОТО
ОБРАЗОВАНИЕ**

ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН: **ДОКТОР**
НИВО ПО НКР: **8**

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: **ИЗСЛЕДОВАТЕЛ**

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: **3 /три / или 4 /четири/ ГОДИНИ**

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: **РЕДОВНА / САМОСТОЯТЕЛНА
ЗАДОЧНА**

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМАТА

Докторската програма „История на педагогиката и българското образование“ при катедра „Социална педагогика“ на Факултет по педагогика на Югозападен университет „Неофит Рилски“ е предназначена за докторанти редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение. Продължителността на подготовката на докторантите в редовна и самостоятелна форма на обучение е три години, а в задочна форма – четири години.

Обучението приключва със защита на докторска дисертация. Завършилите получават образователната и научна степен „доктор по педагогика“.

2. ЦЕЛИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

В съответствие със съществуващото законодателство основните цели на подготовката на докторанта са:

- задълбочено изучаване на методологическите и теоретическите основи на историко-педагогическата наука;
- овладяване на методологията, методиката и инструментариума за провеждане на историко-педагогически изследвания;
- формиране на професионална компетентност за осъществяване на самостоятелна научно-изследователска, преподавателска и експертна дейност.
- стимулиране на лично и интелектуално израстване с цел придобиване на умения за усъвършенстване на логическото, творческото и критическото мислене;
- усъвършенстване на езиковата подготовка за улесняване на личната му информационна осведоменост и професионални контакти с учени от други страни;

3. ОБЩА КВАЛИФИКАЦИЯ И СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

Докторската програма по „История на педагогиката и българското образование“ предполага задълбочени знания за самостоятелна научноизследователска работа в историко-педагогическата област, основаваща се на фундаментална подготовка в системата на съвременната педагогика. Докторантите трябва да умеят да интерпретират наученото чрез критичен анализ. Програмата включва познаване и прилагане на богат набор от изследователски методи за търсене на ново научно-практическо знание и усъвършенстване на преносими умения и социални компетентности за решаването на педагогически проблеми на базата на историко-педагогическата теория и практика.

4. УСВОЕНИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ СЪГЛАСНО НАЦИОНАЛНАТА КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА

4.1 Знания (теоретически и/или фактологически)

- Знания, свързани с методологията на научното изследване в областта на историята на педагогиката и българското образование;
- Знания за понятийно-терминологичната система, характерна за историко-педагогическите изследвания;
- Знания, разбиране и оценяване на научните резултати на своите предшественици и използването им в контекста на съвременните условия;
- В процеса на научното изследване представя знания и разбиране на високо равнище не само в конкретната научна област, но и в близки научни области.

4.2. Умения (познавателни и/или практически)

Завършилият докторската програма по История на педагогиката и българското образование трябва да умее:

- да открива самостоятелно научни проблеми, свързани с историко-педагогическата практика;
- да анализира, сравнява и съпоставя научни изследвания в областта на История на педагогиката и българското образование;
- да работи с първоизточници и архивни документи материали;
- да събира, класифицира и систематизира информация в определена последователност и логика;
- добросъвестно да цитира чужди научни изследвания и да спазва правилата на научната етика;
- аналитично и критично да оценява собствените научни резултати при осъществяване на историко-педагогическото изследване.

4.3. Самостоятелност и отговорност

- Самоусъвършенстване личностните качества и научна продукция чрез критичен самоанализ и самооценка;
- Стремение към проява на активност, инициативност, настойчивост, оперативност и деловитост в научната дейност;
- Морална ангажираност към изследваното историко-педагогическо наследство, представяйки го обективно и в унисон с условията за място и време;
- Уважение към резултатите на чуждия научно-изследователски труд;

4.4. Компетентност за учене

Планиране и организация за придобиване на знания от областта на историята на педагогиката и българското образование и други сродни области.

4.5. Комуникативни и социални компетентности

Завършилият докторантската програма по История на педагогиката и българското образование трябва да :

- има изграден стил на общуване (в разговори, при консултации и дебати, за защита на научни позиции, работа в екип и пр.);
- възприема субективната позиция на своите професионални партньори и да умее да общува с тях;
- общува пълноценно на български език и на някой/някои от най-разпространените европейски езици;
- показва капацитет за систематично придобиване и разбиране на обем от знания от съвременните научни постижения или от областта на историята на педагогиката и българското образование и практика;
- представя научно-изследователските си търсения и резултати пред научна аудитория.

4.6. Професионални компетентности

Обучаваният в докторската програма трябва да придобие следните професионални компетентности:

- да може да описва и съобщава за своите научни изследвания, като точно формулира основните си постановки;
- да спазва изискванията за оформяне на научни статии, съобщения, доклади, студии;
- нагласа за постоянно саморазвитие и самоусъвършенстване в контекста на научно-изследователската дейност;
- ясно да формулира нови проблеми – теоретични и практически;

- да има концепция за взаимовръзките и взаимодействията в системата от педагогически науки и да умее да ги използва в своите изследователски търсения;
- да осигурява трансфер на собствените си научни резултати при решаване на други проблеми от дадената научна област;
- умения за дейност в екип и за сътрудничество с други учени на национално и международно равнище;

5. СФЕРИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите образователната и научна степен „доктор“ по докторска програма „История на педагогиката и българското образование“ намират своята реализация като: изследователи в научни центрове и звена; преподаватели във висши училища по дисциплини, свързани с Историята на педагогиката и българското образование; експерти на длъжности, предполагащи решаването на изследователски и практически задачи в РУО, държавната администрация, масмедии, неправителствени организации и др.; консултанти в национални, регионални и училищни музеи. Завършилият докторската програма може да участва: в различни форми на продължаващо обучение по държавни и международни програми; в хабилитационни процедури и процедури за израстване в степен.

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ	Форма на подготовка и реализация			Форма на признаване
		КРЕДИТИ	ХОРАРИУМ	лекции, семинари, лабораторни упражнения, самостоятелна подготовка, консултации, участие, друго	изпит, текуща оценка, събеседване, сертификат, отчет, протокол, заверка, друго
I. ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ					
1.	Философия на историческата педагогика	7.0	210	45 л, 45 с (90 аз / 120 сп)	I-III/изпит
2.	Методология и методи на научните изследвания	5.0	210	15 л, 45 с (60 аз / 90 сп)	IV-V/изпит
3.	Подготовка и управление на проекти	7.0	210	15 л (15 аз / 195 сп)	V-VI/изпит
4.	Английски език	7.0	150	45 л, 45 с (90 аз / 120 сп)	I-III/изпит
5.	Избираема дисциплина по темата	5.0	210	30 л, 30 с (60 аз / 90 сп)	IV-V събеседване/ презентация
6.	Избираема дисциплина по темата	5.0	210	30 л, 30 с (60 аз / 90 сп)	IV-V събеседване/ презентация
ОБЩО :		36	1080		
II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ					
1.	Разработване и представяне на проект за научен тезис	7.0	210	Самостоятелна подготовка, консултации	Събеседване, презентация

2.	Обсъждане на проект за дисертация-представяне на концепция	10.0	300	Самостоятелна подготовка, консултации	Събеседване, презентация
3.	Разработване на инструментариум на изследването	10.0	300	Самостоятелна подготовка, консултации	Събеседване, проект за инструментариум
4.	Участие в докторантски форум	1.0	30	Самостоятелна подготовка, консултации	Сертификат, научно съобщение
5.	Обсъждане на проект за дисертация-втори етап	10.0	300	Самостоятелна подготовка, консултации	Събеседване, библиография
6.	Обсъждане на резултати от научноизследователската дейност по дисертационния труд	10.0	300	Самостоятелна подготовка, консултации	Събеседване, презентация, протокол
7.	Изготвяне и публикуване на студия, статия или научно съобщение	10.0	300	Самостоятелна подготовка, консултации	Сертификат, научно съобщение
8.	Обсъждане на дисертационен труд (подготвен в значителна степен дисертационен труд)	20.0	600	Самостоятелна подготовка, консултации	Обсъждане, протокол
9.	Завършване на дисертационния труд. Подготовка и апробация.	30.0	900	Самостоятелна подготовка, консултации	Обсъждане, протокол
10.	Въвеждане в процедурите по защита на дисертационния труд.	20.0	600	Самостоятелна подготовка, консултации	Събеседване, отчет
	ОБЩО :	128	3840		
III. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ					
1.	Водене на семинари				
2.	Консултации на студенти				
3.	Проверка на писмени работи				
4.	Рецензии на дипломни работи	10.0	300	Самостоятелна подготовка, консултации	Индивидуален отчет
	ОБЩО :	10	300		
IV. ДРУГИ					
1.	Участие в катедрени и факултетски заседания. Участие в работата на катедрени и факултетски комисии и други академични дейности	6.0	180	присъствие	Протокол заседание
	ОБЩО :	6.0	180		
	ОБЩО (за цялата продължителност на обучението):	180	5400		
ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ					
1.	Моралният облик на българина в обществено педагогическото пространство в края на XIX и нач. на XX в.	5.0	150	30 л, 30 с (60 аз / 90 сп)	IV-V събеседване/ презентация

2.	Професионалното образование в България от 1948 до 1944 г.	5.0	150	30 л, 30 с	IV-V събеседване/
3.	Педагозите класици за предучилищното възпитание	5.0	150	(60 аз / 90 сп)	презентация
4.	Педагозите класици за семейното възпитание	5.0	150	30 л, 30 с	IV-V събеседване/
<p>Избираемите учебни дисциплини се предлагат след формулиране на темата за научно-педагогическото изследване. Включват се в Индивидуалния работен план на докторанта и се утвърждават от научното звено. Докторантът избира 2 (две) учебни дисциплини.</p>					

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

ФИЛОСОФИЯ НА ИСТОРИЧЕСКАТА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра: „Социална педагогика“

Факултет: Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Веска Гювийска

Анотация:

Курсът е предназначен за докторанти към Педагогически факултет. Той цели повишаване на философската култура на докторантите в сферата на историческото познание. Програмата е синкретична по своята насоченост, бивайки граница между философия и история на педагогиката. Тя е изразител на педагогически концепции, парадигми и подходи, които изпълняват методологически функции и разширяват мисловния кръгзор на докторантите.

Хорариум: 90 аз / 120 сп

Статут на дисциплината: задължителна

Вид на изпита: писмен / събеседване

ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА КУРСА

Цел: Докторантите да придобият знания за основната методологична роля на философията и нейните научни метаморфози в сферата на историческата педагогика

Задачи:

1. Знания за описание, разбиране, интерпретация на историческото педагогическо познание
2. Философски ракурс към история на педагогиката като наука
3. Да се формират професионални и научни компетенции на докторантите
4. Да създадат интердисциплинарни рефлексии на докторантите
5. Да се положат основите на ценностни нагласи и очаквания на докторантите за научен труд.

МЕТОДИ НА ПРЕПОДАВАНЕ

Провежда се основно посредством **лекции**. Съдържанието на учебния материал се поднася проблемно и в **интерактивна режим на работа**. Определени идеи се поставят **дискусионно**, за което докторантите имат предварителна нагласа и умения.

Определена част от съдържанието студентите усвояват посредством **самостоятелна работа** с научната литература.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Като резултат от изучаването на проблематиката по тази дисциплина студентите следва да придобият **знания** и определени **компетенции** относно:

- оптимизиране на философската и професионална култура на докторантите;
- знания, умения и навици за научен труд на докторантите;
- интерпретативни техники към историческо педагогическо познание.

МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИ НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ECTS кредити: 7.0

Хорариум: 60 аз / 90сп

Форма на оценяване: изпит

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: IV

Вид на изпита: писмен / събеседване

Методическо ръководство:

Катедра: „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет: Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Ицка Дерижан

Анотация:

Дисциплината е предназначена за докторанти, редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение. Изучаването ѝ е мотивирано от необходимостта от получаването на система от базисни знания относно методологията на научното изследване и разработването на собствени научни трудове и публикации.

Цел на програмата е на основата на световните стандарти да създаде у участниците система от знания за научното изследване и да ги мотивира за подготовка и провеждане на собствена научно-изследователска дейност.

Задачи:

- Да се усвоят базисни компетенции за методологията на научното изследване – теоретично и/или емпирично;
- Да се представи типологията, структурата и дизайна на научното изследване;
- Да се създадат базисни умения за подбор и прилагане на количествени и качествени научно-изследователски методи;
- Да се създаде мотивация за подготовка и презентиране на свой научно-изследователски труд – доклад, статия, дисертация и др.

ПОДГОТОВКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ

ECTS кредити: 7.0

Хорариум: 15 аз / 195 сп

Форма на оценяване: изпит

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: V

Вид на изпита: писмен / събеседване

Методическо ръководство:

Лектор: проф. д-р Албена Вуцова

Анотация:

Целта на обучението по дисциплината „Подготовка и управление на проекти“ е да подготви висококвалифицирани специалисти в подготовката и управлението на проекти на национално и трансевропейско ниво, като се предоставят знания и умения на различни видове проекти и програми.

Специфичните цели на курса са следните:

Да се дадат базови знания и умения по управление на проекти като се разгледат национални и международни инструменти за подкрепа на проекти и програми с различна насоченост;

Да се обогатят знанията за същността и основните характеристики на управлението на проекти и управлението на проектни екипи;

Да се предоставят добри практики за вземане на стратегически и тактически управленчески решения свързани с управлението на проекти.

Докторантите, които се обучават в този курс, ще придобият след завършването му необходимата компетентност да разработят проект, дизайн на проект е различни области, да участват в управлението на даден проект и да го доведат до реализация. Придобитите знания имат важно значение, тъй като развитието на различни видове икономически направления ще се извършва на проектно-програмна основа.

Прилаганият курс е в съответствие с мисията и концепцията на университета за предоставяне на модерни и актуални знания. Обемът на курса е съобразен с предвидените кредити, както и квалификационната характеристика на специалността. Постигането на целите на курса ще се контролира с провеждането на два теста – входен и окончателен.

АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра: „Германистика и романистика“

Факултет: Филологически факултет

Лектор: доц. д-р Дафина Костадинова

Анотация:

Съгласно решение № 21 от 04.09.2013 г. на Академичния съвет курсът по английски език е задължителен за всички докторанти през първата година на обучението им, които се обучават по различни докторантските програми във всички факултети на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Курсът е интензивен и предполага обучение в рамките на 6 часа дневно. Той се провежда (обикновено всяка година в първия месец след приключване на летния семестър) и времетраенето му може да варира в зависимост от формирането на групите по нива на езикова компетентност. Нивото на компетентност се определя чрез предварителен входен тест, на базата на който участниците се разпределят по нива – начинаещи, средно напреднали и напреднали, отговарящи на нивата A1, A2 - B1 и B2 – C1 по Европейската езикова рамка.

Курсът цели практическа подготовка на студентите по английски език, като фокусът е върху усвояване на основни знания по лексика и граматика при по-ниските нива и усъвършенстването и разширяването на знанията и повишаване на нивото на владеене на езика в по-високите нива.

Обучението се базира на интегративен подход, при който придобиването на нови за докторантите знания и умения е основано на развиването на четирите основни видове умения: четене, писане, слушане и говорене. Специален акцент се поставя върху изграждането на уменията за говорене и слушане, както и върху усвояването на основни принципи на изграждането на академичен текст на английски език, както и на уменията за изготвяне на презентации, автобиография, абстракт и статия на английски език. Курсът по английски език за докторанти задължително съдържа следните модули:

практическа граматика, лексика, писмени упражнения, четене и слушане с разбиране и разговор. В зависимост от конкретните нужди на обучаемите от различните факултети и специалности се въвежда и специализирана за областта лексика както и упражнения по специализиран и общ превод.

ДОЦ. Д-Р ЮЛИАНА КОВАЧКА

Вр. и. д. Ръководител на катедра „Социална педагогика“